

האדריכלית טולה עמיר נבחרה לאוצרת הביתן הישראלי בביאנלה לארכיטקטורה בוונציה

התערוכה בביתן תתמקד במבני הנצחה וזיכרון

סגור ופתוח, חושך ואור, מתחת ומעל, או קרוב ורחוק. הביתן עצמו יעוצב כמעין מבנה זיכרון: הוא יחופה בחומר כהה וקשית, והביקור בתערוכה יהיה במסלול "סיבובי חד כיווני", בדומה למבני הנצחה רבים כיום.

עמיר היא בוגרת בית הספר לאדריכלות AA בלונדון ובעלת תואר שני בסוציולוגיה מאוניברסיטת תל אביב. היא מרצה בבית הספר לארכיטקטורה באוניברסיטת תל אביב ובעלת משרד פרטי. הצעתה נבחרה מבין כמה הצעות שהזמין המדור לאמנות פלסטית ועמדו לשיפוט.

לשלב האחרון עלו שלושה פרויקטים שעיצבו עמיר, שרון רוטברד ושרה חניסקי עם חיים יעקבי. בשלב הסופי משכו רוטברד וכן חניסקי ויעקבי את מועמדותם, ונבחרה הצעתה של עמיר. בצוות השופטים ישבו ארי שטרית, עופר קולקר, סינאן עבד אל-קאדר, יעל מוריה, סיגל בר-ניר וצבי אפרת. משקיפים היו עמיחי, נציגת משרד החינוך, ורפי גמזו, נציג משרד החוץ.

לתערוכה בביתן הישראלי אין קשר לנושא הביאנלה, בדרך מה לביתנים לאומיים אחרים שעוסקים בדרך כלל בסוגיות מקומיות. התערוכה המרכזית בביאנלה תתמקד בהיווצרות תן של ערי-על, תחת הכותרת "מגה-סיטי". לאוצר התערוכה המרכזית נבחר הפרופ' ריצ'רד בורדט, מומחה לפוליטיקה של התכנון האורבני בבית הספר לכיכלה ולמדעי המדינה בלונדון. אסתר זנדברג

האדריכלית טולה עמיר נבחרה לאוצרת הביתן הישראלי בביאנלה העשירית לארכיטקטורה בוונציה, שתיפתח בספטמבר 2006. כך הודיעה ביום חמישי עיריית עמיחי, מנהלת המדור לאמנות פלסטית ולמוזיאונים במשרד החינוך. משרד החינוך ומשרד החוץ אחראיים במשותף לביתן הישראלי ויתקצבו את התערוכה בסכום כולל של 90 אלף דולר. התקציב יושלם מתרומות וחסויות שיגויסו בהמשך, כמקובל בכל תערוכה בביתן.

נושא התערוכה הוא מבני הנצחה וזיכרון בישראל. זהו אחד הנושאים המכוננים באתוס הלאומי, ואחת הסוגיות הטעונות והשנויות במחלוקת ציבורית וביחום המחקר וביקורת התרבות. הנושא אקטואלי בזירה המקומית והבינלאומית לנוכח מבני ההנצחה הרבים המתוכננים ונבנים לאחרונה – מגראונד זירו ועד משכן רבין – והשינויים בדפוסי הייצוג האדריכלי של הזיכרון.

התערוכה בביתן הישראלי תתמקד ב"ייחודיות של תופעת ההנצחה והזיכרון בישראל", אומרת עמיר. "בישראל הזיכרון מיוצג באמצעות זוגות של הפכים: מעבדות לחירות, משואה לתקומה, ומשיעבוד לעצמאות". ייחודי לישראל הוא, לדבריה, גם "המבט הכפול המופנה לא רק לעבר ולשכול, אלא גם לעתיד, וההנצחה מבקשת להשגיב את המוות ולהצדיק את המחיר".

בתערוכה בביתן יוצגו מבני זיכרון המיישמים את הרעיון באמצעות הפכים אדריכליים: